

นโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รายเขต สำนักงานเขตประเวศ

๑. นโยบายขยะ

๑.๑ สภาพแวดล้อมเมืองดี จุดทิ้งขยะถูกสุขอนามัย ไม่มีขยะตกค้าง

หลักการและเหตุผล

ถึงแม้ว่าสำนักงานเขตแต่ละแห่งจะมีแผนปฏิบัติการสำหรับการเก็บ/ขนขยะ แผนทำความสะอาดจุดทิ้งขยะ และทางเท้า แต่ในความเป็นจริงกลับพบว่า หลายพื้นที่มีปัญหาเรื่องขยะตกค้าง การเก็บ/ขน ทำได้ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ตลอดจนหลายจุดทิ้งขยะมีการเก็บ/ขนขยะแต่ไม่มีการทำความสะอาดบริเวณโดยรอบถังขยะ หรือจุดรวมเกิดรอยคราบของเศษอาหาร ขยะเปียกส่งกลิ่นเหม็น ส่งผลให้เกิดทัศนยะจาดแก่เมือง สภาพแวดล้อมที่ไม่ถูกสุขอนามัย หรือเป็นแหล่งบ่มเพาะเชื้อโรคและสัตว์พาหะ นโยบายเร่งด่วนที่ต้องทำให้คุณภาพชีวิตตลอดจนสุขอนามัยคนกรุงเทพฯ ดีขึ้น

๑.๑.๑. มอบหมายเจ้าหน้าที่ลงสำรวจและทำความสะอาดจุดทิ้งขยะที่เป็นปัญหา

- บูรณาการระหว่างฝ่ายรักษาความสะอาดฯ และฝ่ายสิ่งแวดล้อม สำนักงานเขตทั้ง ๕๐ แห่ง พร้อมทั้งจัดทำแผนงานทำความสะอาดครอบคลุมทุกพื้นที่ในระยะยาว ควบคู่กับการนำข้อมูลสภาพปัญหาและข้อร้องเรียนเรื่องจุดที่มีขยะตกค้างบริเวณชุมชน ริมหทางสาธารณะ ตลอดจนที่ดินรกร้างเอกชนมาดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

๑.๑.๒. ร้องเรียนขยะตกค้างผ่านฟองดัวร์

- เชื่อมโยงกลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพิ่มช่องทางการร้องเรียนและรับเรื่องด้วยแพลตฟอร์มดิจิทัล ให้ได้รับข้อมูลแม่นยำ เป็นปัจจุบัน และมุ่งแก้ปัญหาได้รวดเร็วทันเหตุ นอกจากนี้ภาครัฐต้องทำงานร่วมกับกลุ่มเครือข่ายอาชีพในเมือง เช่น วินมอเตอร์ไซค์รับจ้าง ผู้ค้าหาบเร่แผงลอย หรือคนขับรถรับจ้างสาธารณะ ในการช่วยกันสอดส่องและร่วมแจ้งเหตุที่เกิดในพื้นที่สาธารณะ

๑.๑.๓. เพิ่มประเภทขยะถึงติดเชื้อในจุดทิ้งขยะ

- จากการระบาดของไวรัสโควิด ๒๐๑๙ มากกว่า ๒ ปี ทำให้ประชาชนมีอุปสรรคทั้งหน้ากากอนามัย ที่ตรวจ ATK เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงต่อการรับเชื้อโรคของประชาชน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่กทม. พนักงานขนขยะ พนักงานทำความสะอาดกทม. จึงต้องจัดให้มีจุดทิ้งขยะติดเชื้อเพิ่มมากขึ้น ทั้งถังขยะทั่วไป ถังขยะของชุมชน รวมทั้งการรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะติดเชื้อในพื้นที่ต่างๆ ของเอกชน

๑.๑.๔. จัดทำแผนงานและประชาสัมพันธ์การเก็บขยะชิ้นใหญ่อย่างชัดเจน

- โดยปกติ กทม.จะมีโครงการเก็บขยะชิ้นใหญ่ร่วมกับชุมชนจดทะเบียนทั้ง ๒,๐๐๐ กว่าชุมชน หากประชาชนทั่วไปต้องการใช้บริการต้องโทรแจ้งและนัดหมายล่วงหน้าซึ่งที่ผ่านมาประชาชนบางส่วนไม่รับทราบ ดังนั้น กทม.จึงจะดำเนินการจัดเก็บขยะชิ้นใหญ่ เช่น ตู้ เตียง เฟอร์นิเจอร์ และเครื่องใช้ไฟฟ้าเก่า ขยายสู่หมู่บ้านจัดสรร บ้านในรั้ว ตึกแถว และคอนโดมิเนียม ด้วยแผนงานรอบการจดทะเบียนที่ชัดเจน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบทั้งออฟไลน์และออนไลน์ให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย

๑.๒ กวดขันจับ/ ปรับ การทิ้งขยะลงแหล่งน้ำอย่างจริงจัง

หลักการและเหตุผล

บังคับใช้กฎหมายการทิ้งขยะลงแหล่งน้ำและการลักลอบปล่อยน้ำเสียอย่างจริงจัง โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่เทศกิจออกตรวจเชิงรุก เพิ่มรอบการเก็บขยะริมคลองทั้งทางเรือ และทางรถในพื้นที่ที่เกิดปัญหาซ้ำซากหรือจุดที่มีประชาชนร้องเรียนผ่านแอปพลิเคชัน และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการตรวจจับและเฝ้าระวัง เช่น กล้อง CCTV ที่มีการติดตั้งอยู่เดิม

วัตถุประสงค์

๑. ทัศนียภาพและแหล่งน้ำที่ดี มลพิษทางน้ำลดลง
๒. มีการกวดขันลงโทษ และจับ/ปรับผู้ที่ก่อมลพิษหรือทิ้งขยะลงแหล่งน้ำอย่างจริงจัง

๑.๓ ส่งขยะคืนสู่ระบบ

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันมีประชาชนจำนวนมากที่ตื่นตัวและตระหนักถึงประโยชน์จากการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง โดยมีการรวมกลุ่มของภาคประชาสังคม องค์กรไม่แสวงหากำไร และภาคเอกชนผู้ประกอบการที่ดำเนินโครงการด้านการรณรงค์ การสร้างการตระหนักรู้เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรม ตลอดจนโครงการหรือกิจกรรมการตลาดเพื่อสังคม (CSR) ดังนั้น กทม.จะต้องร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรที่ขับเคลื่อนอยู่เดิม ทั้งภาครัฐ เครือข่ายภาคประชาสังคม และภาคเอกชน ในการสร้างการตระหนักรู้และสร้างแรงจูงใจอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ลดกิจกรรมอีเวนต์และแคมเปญชั่วคราว สนับสนุนงานเครือข่ายที่มุ่งสู่การปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว ประกอบด้วย

๑.๓.๑. จุด Drop-off นวัตกรรมรีไซเคิลและขยะกำพร้าว้า

- ครอบคลุมทั้ง ๕๐ เขต ร่วมมือกับสถานีบริการน้ำมัน ห้างสรรพสินค้า ห้างค้าปลีก ตลาด และ ซูเปอร์มาร์เก็ต

๑.๓.๒. ตู้รับคืนผลิตภัณฑ์รีไซเคิล จุดรับซื้อหรือสะสมแต้ม

- สามารถเปลี่ยนเป็นส่วนลดในการซื้อสินค้า หรือค่าบริการในภาคเอกชนที่ร่วมโครงการ

๑.๓.๓. ธนาคารขยะชุมชน สถานศึกษา และตลาดนัดขยะรีไซเคิล

- ผลักดันโมเดลธนาคารขยะ รวมถึงโครงการความร่วมมือในการดูแลผู้ประกอบการรับซื้อของเก่าหรือซาเล้งในเมือง จัดการอบรม ออกแบบระบบบริหารจัดการอย่างเป็นมืออาชีพ เปิดพื้นที่กิจกรรมร่วมกับภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม และธุรกิจเพื่อสังคม (social enterprise) ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงบริษัทผู้ผลิตที่ทำ EPR (extended producer responsibility) มาช่วยสร้างแรงจูงใจหรือสนับสนุนการขนส่ง เพื่อให้เกิดวงจรการจัดการในระยะยาวอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพิ่มช่องทางและสิทธิประโยชน์เพื่อจูงใจให้เกิดการแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง
๒. ภาครัฐ เอกชนผู้ประกอบการ ภาคประชาสังคม ตลอดจนภาควิชาการ ร่วมมือกันขับเคลื่อนเรื่องการจัดการขยะ การคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง ตลอดจนการสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

๑.๔ รถขยะไซส์เล็ก เข้าใจเมือง เข้าถึงบ้าน

หลักการและเหตุผล

กรุงเทพฯ เป็นเมืองที่มีพื้นที่ตรอกซอกซอยจำนวนมาก ส่งผลให้รถเก็บขยะคันใหญ่ที่มีมากกว่า ๒,๐๐๐ คัน ซึ่งส่วนใหญ่มีขนาดความจุ ๕ ตันไม่สามารถเข้าสู่ชุมชนและตรอก ซอก ซอยได้ กทม.จึงจัดให้มีเจ้าหน้าที่ ลากขยะที่จะเข้าไปตามตรอกซอกซอยเหล่านั้น และนำขยะออกมารอถังจุดพักขยะข้างรถเก็บขยะคันใหญ่ เพื่อ แก้ปัญหาขยะตกค้างและส่งกลิ่นเหม็นตามครัวเรือนและซอยย่อย ยิ่งไปกว่านั้น บางพื้นที่ยังคงต้องใช้เรือเก็บขยะใน การเข้าถึงชุมชนริมคลองที่อยู่ลึกและกระจายตัวออกไป

ดังนั้น กทม.จะออกแบบ ศึกษา และพัฒนาโมเดลรถจัดเก็บขนาดเล็ก ควบคู่กับอุปกรณ์และรถช่วย ลากขยะ เพื่อเข้าถึงตรอกซอกซอยและชุมชนริมคลองที่หลายแห่งมีความกว้างเพียงทางเดินเท้า และทางมอเตอร์ไซด์ ผ่าน (กว้างน้อยกว่า ๑-๑.๕ เมตร) โดยเป้าหมายระยะยาว มุ่งเป้าการลดปัญหาขยะตกค้างและส่งกลิ่นเหม็นในชุมชน เพิ่มรอบการจัดเก็บขยะให้มีประสิทธิภาพ โดยต้องทำควบคู่กับการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางให้ถูกวิธี

วัตถุประสงค์

๑. ลดปัญหาขยะตกค้าง ส่งกลิ่นเหม็นในย่านที่พักอาศัยและชุมชน
๒. การลากขยะและการจัดเก็บขยะของ กทม.มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑.๕ สร้างต้นแบบการแยกขยะต้นทาง และขยะเปียกจากองค์กรแบบมุ่งเป้า

วัตถุประสงค์

๑. ระยะสั้น

- สภาพแวดล้อมเมืองดีขึ้น การจัดเก็บขยะทำได้สะดวกรวดเร็วจากการแยกประเภท ลดผลกระทบต่อประชาชน ทั้งในด้านสุขอนามัย (กลิ่น) และการจราจรติดขัด (รถขยะเข้าจัดเก็บในชุมชน ซอยเล็ก และข้างถนน)

๒. ระยะยาว

- งบประมาณจากภาษีประชาชนที่ใช้ในการจัดเก็บขยะและการจัดการปลายทางมีจำนวนเงิน น้อยลง สามารถเปลี่ยนไปใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตด้านอื่นของคนกรุงเทพฯ เช่น พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ เพิ่มสวัสดิการการรักษา และเพิ่มทุนการศึกษาหรือจัดซื้ออุปกรณ์ทันสมัย

หลักการและเหตุผล

รายละเอียดกว่า ๑๐ ปีที่ผ่านมา กทม.มุ่งเน้นการจัดการขยะที่ปลายทางเป็นสำคัญ ทั้งการเก็บขยะ ไม่ให้ตกค้าง และการจัดการที่โรงคัดแยกขยะมูลฝอยทั้ง ๓ แห่งหลัก (หนองแขม อ่อนนุช สายไหม) โดยระยะยาว กทม.มีเป้าหมายลดการจัดการแบบฝังกลบ สู่การเปลี่ยนเป็นเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการก่อสร้าง และผลักดันหลายแห่งกทม.มุ่งงบประมาณในการดูแลรักษาความสะอาด และบริหารจัดการขยะต่อปีสูงกว่า ๑๒,๐๐๐ ล้านบาท สวนทางกับงบประมาณที่ช่วยดูแลและส่งเสริมการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางที่มีงบประมาณน้อย และ ดำเนินการอย่างไม่ต่อเนื่อง ดังนั้น กทม.จะต้องมุ่งเน้นต่อยอดการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง ทั้งการคัดแยกอย่างถูกวิธี และการลดปริมาณขยะ (zero waste to landfill) ต่อยอดความร่วมมือกับภาคีหน่วยงานที่ดำเนินการอยู่เดิม และ สร้างภาคีเครือข่ายใหม่ให้มีจำนวนมากขึ้น ทั้งรูปแบบธนาคารขยะ ธุรกิจเพื่อสังคม ตลอดจนโครงการร่วมมือระหว่าง สมาคมผู้ประกอบการภาคเอกชนที่ให้ความสนใจและร่วมผลักดันแนวคิด Sustainable Development Growth (SDGs) และ BCG (Bio-Circular-Green Economy)

การดำเนินการจะมุ่งเน้นพื้นที่นำร่องศักยภาพ โดยใช้เกณฑ์การมีเครือข่ายดำเนินการอยู่เดิม ที่ตั้งพื้นที่ยุทธศาสตร์ทั้งเชิงเศรษฐกิจและที่อยู่อาศัยสำคัญ ตลอดจนพื้นที่ที่มีสถิติปริมาณขยะในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญ โดยแบ่งการบริหารจัดการออกเป็น ๓ มิติ ดังนี้

๑. ต้นน้ำ

- แยกขยะต้นทางด้วย ๓ ประเภท ๑) อินทรีย์ ๒) รีไซเคิล ๓) ทิ้งไป โดยพิจารณาการควบคุมการแยก โดยการให้ถุงหรือถังแยกสี (นอกจากแยกแล้ว ถู และถัง ยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมปริมาณการทิ้งขยะต่อวันให้อยู่ในเกณฑ์ที่ได้ชำระค่าบริการ กับกทม.ไว้) รวมถึงสร้างคู่มือการแยกขยะในการประชาสัมพันธ์

- สร้างแรงจูงใจให้กับผู้แยกขยะ โดย คีนปุ๋ยอินทรีย์ให้กับ ประชาชนที่ช่วยแยกขยะ และเก็บค่าเก็บขยะเฉพาะขยะทั่วไป (อินทรีย์ และรีไซเคิลไม่เก็บ)

- ร่วมมือกับผู้ผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ตามหลักการ EPR หรือหลักการที่ขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิตไปยังช่วงชีวิตต่าง ๆ ของบรรจุภัณฑ์

๒. กลางน้ำ

- กำหนดวันในการเก็บขยะ จำแนกรถในการเก็บขยะอินทรีย์เศษอาหาร และขยะทั่วไป

๓. ปลายน้ำ

- เตรียมความพร้อมโครงสร้างพื้นฐานการจัดการของ กทม. ให้มีความพร้อมในการรับมือกับปริมาณขยะแต่ละประเภทที่จะเกิดขึ้นในกทม. เช่น เครื่องจักรและระบบในการเปลี่ยนขยะอินทรีย์เป็นปุ๋ยครบคลุมทั้ง ๓ ศูนย์ (หนองแขม สายไหม อ่อนนุช) และการเปลี่ยนขยะทั่วไปปนเปื้อนมาเปลี่ยนเป็นพลังงาน RDF

- เพิ่มจุดรับทิ้งขยะ จุด Drop-off ขยะ Recycle ที่ประชาชนสามารถนำมาเปลี่ยนเป็นสิทธิประโยชน์ เช่น สะสมแต้มส่วนลด เพื่อใช้ร่วมกับสินค้าหรือบริการของเอกชน

- จัดกระบวนการนำปุ๋ยไปให้กับสวนสาธารณะและเกษตรกรในเมือง (Urban farming)

๑.๗ เตรียมโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมรองรับพื้นที่การค้าหาบเร่แผงลอย

วัตถุประสงค์

๑. ริเริ่มการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางในแหล่งพาณิชย์กรรมที่มีกิจกรรมและผู้ใช้งานหนาแน่น
๒. ปลุกฝังค่านิยมการคัดแยกขยะอย่างเป็นระบบในเยาวชนและประชาชนทั่วไป เริ่มเปลี่ยนพฤติกรรมวิถีใหม่เพื่อเมืองที่ดีขึ้นรายละเอียด
๓. เริ่มดำเนินการคัดแยกประเภทขยะอย่างจริงจังในหน่วยงานองค์กร โดยเฉพาะขยะอินทรีย์ ขยะเศษอาหาร หรือขยะรีไซเคิล ริเริ่มจากหน่วยงานสังกัด กทม.เอง และสถานที่หรือองค์กรที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจและผู้ใช้งานจำนวนมาก ประกอบด้วย
 - ๓.๑. หน่วยงานภายใต้ กทม. สำนักงานเขต ศูนย์บริการสาธารณสุข และโรงเรียน
 - ๓.๒. พื้นที่ตลาดภายใต้สำนักงานตลาด และร่วมมือกับพื้นที่เอกชน
 - ๓.๓. ห้างสรรพสินค้า คอมมิวนิตีมอลล์ ศูนย์อาหาร (food court) ส่งเสริมและสนับสนุนการแยกขยะด้วยการพิจารณา ‘ลดค่าเก็บขยะหรือยกเลิกการเก็บค่าขยะ’ พร้อมทั้งส่งเสริมและทำงานร่วมกับภาคประชาสังคม และเครือข่ายที่ขับเคลื่อนด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การแปรรูปขยะตามหลัก circular economy และการนำขยะกำพร้าว้าแปลงเป็น ‘เชื้อเพลิงขยะ’ (refuse-derived fuel: RDF)

๒. นโยบายพื้นที่สีเขียว

๒.๑ เพิ่มเวลา เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก เพิ่มการเข้าถึงสวน และพื้นที่สาธารณะ

หลักการและเหตุผล

นอกเหนือจากการเพิ่มจำนวนพื้นที่สาธารณะแล้ว การพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะต่าง ๆ ก็เป็นอีกหัวใจสำคัญที่จะทำให้ประชาชนเข้าถึงพื้นที่เหล่านี้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ปัจจุบันเวลาให้บริการสวนสาธารณะหลักของ กทม.คือ ๐๕.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. ส่วนศูนย์กีฬาและศูนย์สร้างสุขทุกวัยมักเปิดให้บริการพื้นที่รอบนอกตั้งแต่ ๐๕.๐๐ น. ในขณะที่ฟิตเนสหรือกิจกรรมภายในอาคารมักเปิดตั้งแต่ ๑๐.๐๐ น. เป็นต้นไป ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกภายในพื้นที่ยังพบว่ายังมีบางประเด็นที่ยังไม่เป็นมิตรต่อประชาชนเท่าที่ควร เช่น ห้องน้ำและห้องอาบน้ำบางแห่งไม่พร้อมให้ประชาชนใช้งาน ข้อจำกัดเรื่องการเข้าถึงพื้นที่ บางส่วนมีขนส่งสาธารณะให้บริการบนถนนหลัก แต่ไม่มีรถสาธารณะเลี้ยวเข้าพื้นที่

ดังนั้น กทม.จะดำเนินการพัฒนา

๑. ปรับเวลาเปิด-ปิด โดยกระบวนการมีส่วนร่วมกับประชาชนผู้ใช้งานและผู้อยู่อาศัยโดยรอบเพื่อขยายโอกาสการใช้งานให้กับคนทุกกลุ่ม และหากมีข้อจำกัดที่ทำให้ไม่สามารถปรับเวลาได้ กทม.จะดำเนินการปรับปรุงประเด็นนั้นให้คลี่คลาย

๒. ปรับปรุงและเพิ่มเติมโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ห้องน้ำ ห้องอาบน้ำ ห้องแต่งตัว เครื่องออกกำลังกาย (Fitness) แสงสว่าง CCTV ตู้เก็บของ (Locker) ฯลฯ ให้มีคุณภาพ เปิดให้ประชาชนใช้งาน และให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของทุกคนในการใช้งานพื้นที่

๓. การจัดสรรพื้นที่ค้าขาย (hawker center) สำหรับหาบเร่แผงลอย ที่กระจายอยู่รอบสวนสาธารณะให้มีการจัดการที่ถูกละลักษณะ เป็นระเบียบ มีที่ซักรีด มีบ่อตกไขมัน เป็นต้น

๔. ออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าใช้งานพื้นที่สาธารณะ เช่น ป้ายสัญลักษณ์ต่างๆ สภาพทางเดินที่สะดวกและสามารถรองรับจำนวนของผู้คนได้มากพอ และระบบขนส่งสาธารณะพาคนจากชุมชนโดยรอบมายังพื้นที่สาธารณะ

วัตถุประสงค์

๑. พื้นที่สาธารณะปรับเวลาเปิด-ปิดให้สอดคล้องกับความต้องการและการใช้งานของประชาชน

๒. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานภายในพื้นที่สาธารณะให้ตอบโจทย์ประชาชน

๓. พื้นที่สาธารณะเข้าถึงได้ด้วยขนส่งสาธารณะ

๓. นโยบายน้ำเสีย

๓.๑ กวดขัน จับ/ ปรับ การทิ้งขยะลงแหล่งน้ำอย่างจริงจัง

หลักการและเหตุผล

บังคับใช้กฎหมายการทิ้งขยะลงแหล่งน้ำและการลักลอบปล่อยน้ำเสียอย่างจริงจัง โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่เทศกิจออกตรวจเชิงรุก เพิ่มรอบการเก็บขยะริมคลองทั้งทางเรือและทางรถในพื้นที่ที่เกิดปัญหาซ้ำซากหรือจุดที่มีประชาชนร้องเรียนผ่านแอปพลิเคชัน และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการตรวจจับและเฝ้าระวัง เช่น กล้อง CCTV ที่มีการติดตั้งอยู่เดิม

วัตถุประสงค์

๑. ทัศนียภาพและแหล่งน้ำที่ดี มลพิษทางน้ำลดลง
๒. มีการกวดขันลงโทษ และจับ/ปรับผู้ที่ก่อมลพิษหรือทิ้งขยะลงแหล่งน้ำอย่างจริงจัง

๔. นโยบายการรักษาพยาบาล

๔.๑ ยกระดับศูนย์บริการสาธารณสุข เพิ่มการรักษา เพิ่มเวลา เพิ่มทรัพยากร

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบัน กทม.มีศูนย์บริการสาธารณสุข (ศบส.) หลัก ๖๙ แห่ง ซึ่งเป็นการบริการการแพทย์ปฐมภูมิ(primary care) สำหรับประชาชน จากสถิติปี ๒๕๖๓ มีจำนวนผู้เข้าใช้บริการทั้งสิ้นกว่า ๑.๗๒ ล้านครั้ง (แบ่งเป็นในเวลาราชการ ๑.๓๕ ล้านครั้ง และนอกเวลาราชการประมาณ ๓๗๐,๐๐๐ ครั้ง) อีกทั้ง ศบส.หลายแห่งยังมีปัญหาในหลายมิติแตกต่างกันไปในแต่ละศูนย์ เช่น โครงสร้างพื้นฐานและอาคารทรุดโทรม ความแออัดของการใช้งาน ปริมาณบุคลากรที่ไม่เพียงพอในการรองรับผู้ป่วย ส่งผลต่อขีดความสามารถในการรักษาที่จำกัด เพื่อยกระดับคุณภาพของการบริการรักษาปฐมภูมิ กทม.จะพัฒนาคุณภาพ ศบส. ดังนี้

๔.๑.๑. ก่อสร้าง ปรับปรุงอาคารเดิมให้ทันสมัย เพียงพอกับผู้ใช้งาน

๔.๑.๒. จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ที่จำเป็น

๔.๑.๓. เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์เฉพาะทางให้เพียงพอ เช่น ทันตแพทย์ เจ้าหน้าที่พยาบาล นักกายภาพบำบัด ที่ปรึกษาทางจิตวิทยา ด้วยการจ้างประจำในกรอบอัตรากำลังและลูกจ้างชั่วคราว หรือ outsourcing

๔.๑.๔. เพิ่มหรือปรับเปลี่ยนคลินิกการให้บริการ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตคนเมืองและกลุ่มโรคในปัจจุบัน เช่น คลินิกกายภาพบำบัด คลินิกจิตวิทยาปรึกษา สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน คลินิกสุขภาพเพศหลากหลาย คลินิกสุขภาพสตรีที่ครอบคลุมบริการการตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านม และการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก

๔.๑.๕. ขยายบริการของคลินิกนอกเวลาราชการ ตามแบบการประเมินและความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๔.๑.๖. ปรับปรุงสวัสดิการ ค่าล่วงเวลา ตลอดจนค่าตอบแทนให้สอดคล้องกับภาระงานในส่วนเจ้าหน้าที่แพทย์ พยาบาล ข้าราชการ ตลอดจนการบรรจุลูกจ้างชั่วคราวหรือโครงการตามอัตรากำลังที่ขาดแคลน

๔.๑.๗. เพิ่มบริการให้ยืมอุปกรณ์ทางการแพทย์ เกี่ยวกับคนพิการ เช่น รถเข็น (Wheel Chair) เครื่องช่วยเดิน ถังออกซิเจน ฯลฯ

วัตถุประสงค์

๑. ลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางระยะไกล ลดเวลาในการเดินทางและความแออัดในสถานพยาบาลขนาดใหญ่
๒. ยกระดับการเข้าถึงการรักษาพยาบาลคุณภาพดีใกล้บ้านในระดับเส้นเลือดฝอย
๓. คลินิกบริการและการรักษาโรคตอบโจทย์ความต้องการ ตรงกับวิถีชีวิตของประชาชน

๔.๒ ขยายโครงการโรงพยาบาล ๑๐,๐๐๐ เขต

หลักการและเหตุผล

ส่งเสริมและต่อยอดการดำเนินการของโครงการ BMA Home Ward การดูแลผู้ป่วยจากสถานพยาบาลหลักร่วมกับการดูแลติดตามโดยศูนย์บริการสาธารณสุข (ศบส.) และเครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร (อสส.) ในชุมชนกว่า ๒,๐๐๐ แห่ง เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางมายังสถานพยาบาลของผู้ป่วยและครอบครัว ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ตลอดจนลดภาระงานของเจ้าหน้าที่แพทย์เฉพาะทางในโรงพยาบาล ลดปัญหาเตียงเต็มและความแออัด กทม.จะดำเนินการส่งเสริมการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ Care Giver (CG) ใน อสส. รวมถึงการอบรม CG ในสมาชิกครอบครัวของผู้ป่วย ผสมผสานการติดตามและดูแลการรักษาจากเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ด้วยอุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัลทันสมัย (remote monitoring) ทั้ง

๔.๒.๑ Telemedicine พบหมอได้จากที่บ้าน

๔.๒.๒ นำหมอไปหาชุมชนและแหล่งที่อยู่อาศัยด้วย Mobile Medical Unit

๔.๒.๓ แอปพลิเคชันในการเก็บข้อมูลผู้ป่วยตามบ้านให้อยู่ในระบบเดียวกับศูนย์บริการสาธารณสุข

๔.๒.๔ แอปพลิเคชันอำนวยความสะดวกให้ อสส. สามารถประเมินและคัดกรองโรคของผู้ป่วยได้เบื้องต้น

กลุ่มเป้าหมาย จากเดิมที่ดูแลรักษากลุ่มผู้ป่วยติดเตียง (long-term care) และการดูแลกลุ่มผู้ป่วยระยะสุดท้าย (palliative care) เช่น โรคมะเร็ง โรคไต โรคสมองเสื่อม และโรคหลอดเลือดสมอง (stroke) ขยายโครงการและการดูแลสู่กลุ่มผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงหรือต้องมีคนช่วยดูแลในกลุ่มโรคอื่น และคนที่มีโรคเรื้อรังที่ต้องรักษาในระยะยาว เช่น กลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) เช่น ความดันโลหิตสูง ไขมันในเลือด และเบาหวาน

วัตถุประสงค์

๑. ลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่ารักษาพยาบาลในสถานพยาบาล
๒. ยกระดับการเข้าถึงการรักษาพยาบาลคุณภาพดี

๕. นโยบายทางข้าม

๕.๑ ตรวจสอบและปรับปรุงทางข้ามทั้งกรุงเทพฯ ฯ ให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย

หลักการและเหตุผล

กรุงเทพฯ ฯ มีทางข้ามทั้งหมด ๔,๑๖๐ แห่ง แบ่งเป็นทางข้ามทั่วไป ๓,๕๐๐ แห่ง และทางข้ามบริเวณแยก ๖๖๐ แห่ง หากแบ่งตามโครงสร้างโครงสร้างพื้นฐานมีทางข้ามมีสัญญาณไฟกะพริบเตือนทางข้าม ๘๔๖ แห่ง ทางข้ามมีสัญญาณไฟทางข้ามชนิดกดปุ่ม ๒๒๖ แห่ง จากข้อมูลทั้ง ๒ ชุดอาจกล่าวได้ว่ากรุงเทพฯ ฯ มีทางเท้าอีกกว่า ๓,๐๘๘ แห่ง ที่ไม่มีสัญญาณไฟใด ๆ เลยซึ่งคิดเป็น ๗๔% ของจำนวนทางเท้าทั้งหมด ที่ผ่านมาสำนักจราจรและขนส่ง กรุงเทพฯ ฯ (สจส.) มีนโยบายปรับปรุงทางข้าม ๓๐๐ กว่าแห่งบริเวณโรงเรียนและโรงพยาบาล แต่เป็นเพียงการปรับปรุงแค่คุณสมบัติสีทางข้ามเท่านั้น ข้อมูลด้านอุบัติเหตุจากสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่าคนเดินถนนประสบอุบัติเหตุถึง ๒,๕๐๐ - ๒,๙๐๐ รายต่อปี โดยกว่า ๑ ใน ๓ เป็นพื้นที่กรุงเทพฯ ฯ เฉลี่ย ๙๐๐ รายต่อปี เพื่อคุ้มครองสิทธิพื้นฐานในการเดินเท้าของประชาชนทุกคน กทม. จึงจะปรับปรุงทางข้ามให้มีความปลอดภัย ดังนี้

๕.๑.๑. ทาสีแถบทางข้ามให้ชัดเจน เห็นได้จากระยะไกล

๕.๑.๒. กำหนดเขตชะลอและหยุดรถ

๕.๑.๓. ติดตั้งแสงสว่างให้เพียงพอ

๕.๑.๔. ติดตั้งสัญญาณไฟกะพริบ

๕.๑.๕. ติดตั้งกล้อง CCTV

๕.๑.๖. ติดตั้งป้ายสัญญาณแสดงความเร็วยานพาหนะ และความเร็วที่กำหนด

๕.๑.๗. จุดที่มีคนข้ามจำนวนมากและถนนหลัก ติดตั้งสัญญาณไฟทางข้ามชนิดปุ่มกดพร้อมเสียงเตือน

๕.๑.๘. กำหนดรอบการดูแลและบำรุงรักษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทางข้ามให้พร้อมอยู่เสมอ

๕.๑.๙. พิจารณาเพิ่มทางข้ามบริเวณที่มีปริมาณการข้ามถนนสูงแต่ไม่มีทางม้าลาย เช่น บริเวณสถานศึกษา

ตลาด สวนสาธารณะ เป็นต้น

๕.๑.๑๐. ทะลายรั้วหรือเกาะกลางที่ต่อเนื่องกับทางข้าม ปรับให้สามารถเดินข้ามได้อย่างต่อเนื่องไหลลื่น

Universal Design

นอกจากนี้ กทม. ยังจะต้องเน้นให้ความสำคัญกับการพิจารณาการทำทางข้ามถนนที่สามารถใช้ได้ทุกคน ทุกสภาพร่างกาย (ยกเว้นพื้นที่ที่มีข้อจำกัดด้านการจราจร เช่น ถนนที่มีขนาดใหญ่ มีความเร็วรถสูง

วัตถุประสงค์

๑. ความปลอดภัยในการเดินเท้าเพิ่มมากขึ้น

๒. กายภาพถนน ทางข้ามรูปแบบต่างๆ และสภาพแวดล้อมมีความเป็นมิตรต่อการเดินมากขึ้น

๖. นโยบายทางเท้า

๖.๑ สร้างข้อมติ เพื่อทางเท้าคุณภาพ และคงทน

หลักการและเหตุผล

การก่อสร้างทางเท้ากรุงเทพฯ หลายครั้งก่อสร้างผิดแบบและขาดความเข้าใจ เช่น ทางลาดที่ต้องใส่ใจในองศา กระเบื้องนำทางที่ต้องติดตั้งอย่างถูกต้อง นำทางได้จริง หรือขั้นตอนการสร้างทางเท้านั้นใช้วัสดุ ส่วนผสม หรือการอัดแน่นพื้นนั้นถูกต้องหรือไม่ การซ่อมทางเท้าที่ผ่านมานั้นมักแก้ปัญหาด้วยการราดยางมะตอยหรือปูน อันนำมาซึ่งปัญหาใหม่ คือทำให้ทางเท้าลื่น หรือบางกรณีก็ยังคงไม่มีการซ่อมแซม การเดินทางบนทางเท้าจึงมีอุปสรรคไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ดังนั้น กทม.จะเข้าไปยกระดับ ควบคุมทุกขั้นตอน ตั้งแต่

๖.๑.๑. รายละเอียดทุกขั้นตอนการก่อสร้างเพื่อให้ถูกต้องและตรงตามแบบที่สุด เช่น วัสดุที่นำมาจัดสร้าง ทางลาด ต้องลาดตามองศาที่ถูกต้อง เบลล์บล็อกกระเบื้องนำทางผู้มีข้อจำกัดด้านการมองเห็นจะต้องติดตั้งถูกต้อง ฝาท่อจะต้องสมบูรณ์และเรียบเสมอทางเท้า ใช้งานได้จริง และจะไม่รับงานที่ไม่ได้ตามมาตรฐาน

๖.๑.๒. ให้ประชาชนช่วยแจ้งปัญหาทางเท้าผ่านฟองดูว์

๖.๑.๓. เมื่อเกิดเหตุต้องซ่อมแซมจะต้องซ่อมให้เร็วและมีคุณภาพ ซ่อมถึงต้นตอปัญหา โดย กทม. จะต้องเร่งรัดและติดตามให้ผู้รับเหมามาดำเนินการแก้ไขให้รวดเร็วที่สุด นอกจากนี้หากพังในระยะเวลายาวนานและไม่ได้เกิดจากปัจจัยอื่นๆ กทม.จะขึ้นบัญชีดำผู้รับเหมาไม่ให้ประมูลงานอีก

๖.๑.๔. การจัดการพื้นที่ก่อสร้างจะต้องติดป้ายเตือนชัดเจน ล้อมกั้นพื้นที่ก่อสร้างให้ชัดและเท่าที่จำเป็น จัดเก็บอุปกรณ์วัสดุก่อสร้างภายในพื้นที่เท่านั้น เบียดบังทางเดินสัญจรให้น้อยที่สุด และต้องไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้ทาง

วัตถุประสงค์

๑. ได้รับการส่งเสริมการเดินทางผ่านทางเท้าที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอารยสถาปัตย์ (universal design) และการซ่อมแซมที่รวดเร็ว

๖.๒ ทางเท้าเดิมโล่ง สะอาด เป็นระเบียบ

หลักการและเหตุผล

กรุงเทพมหานครมีแบบจัดการสาธารณูปโภคบนทางเท้า โดยหลักการพื้นฐานคือจัดทุกสิ่งให้เป็นแนวชัดเจน เพื่อเว้นระยะด้านในไว้เป็นทางเดิน แบบดังกล่าวก็ไม่เคยบังคับใช้ได้จริง สิ่งกีดขวางบนทางเท้าที่มักพบเห็นทั่วไป เช่น ตู้ชุมสาย ตู้สายไฟ ตู้ไปรษณีย์ ตู้โทรศัพท์ เสาไฟส่องสว่าง เสากั้นจักรยานยนต์ สายไฟ ป้อมตำรวจ ป้อมนายท่ารถเมล์ สวน ต้นไม้ ไม้พุ่ม บันได สะพานลอย บันไดรถไฟฟ้า ป้ายของรัฐ ป้ายของเอกชน ป้ายสถานที่ราชการ ป้ายท่องเที่ยว ป้ายโฆษณาทั้งที่ขออนุญาตและไม่ได้ขออนุญาต นอกจากสิ่งกีดขวางแล้ว จุดทิ้งขยะบนทางเท้าบางจุดเป็นป้ายบอกตำแหน่ง บางจุดเป็นคอกและอีกหลายจุดไม่มีป้ายไม่มีคอก เป็นเพียงจุดที่รู้จักกันระหว่างคนทิ้งและคนเก็บ ซึ่งจุดทิ้งขยะทุกรูปแบบเป็นการวางไว้บนทางเท้าซึ่งส่งผลให้ทางเท้าสกปรก น้ำนอง น้ำเน่าซึมลงใต้กระเบื้อง กระเบื้องดำเป็นวงกว้าง และจุดเหล่านี้เมื่อขยะถูกเก็บไปก็ไม่มีกรทำความสะอาด ทำให้ความสกปรกสะสมฝังรากลึกดังนั้น กทม.จะดำเนินการปรับปรุงทางเท้าเดิม โดย

๖.๒.๑. ร่วมกับหน่วยงานเจ้าของสาธารณูปโภคเหล่านั้น หากสิ่งใดสามารถรื้อถอนได้จะดำเนินการรื้อออกให้หมด หากสิ่งใดยังต้องมีอยู่จะต้องปรับตำแหน่งให้ตามแบบที่กำหนด

๖.๒.๒. ศึกษาข้อกำหนดแนวกันสาดและแนวใต้ชายคา การใช้พื้นที่สาธารณะนอกตัวอาคารว่าสามารถใช้ได้หรือไม่ และหาแนวทางออกร่วมกับประชาชนริมทางเท้า

๖.๒.๓. ศึกษาการจัดการแนวระบบสาธารณูปโภคให้เป็นแนวเดียวกันและกำหนดแนวทางการเข้าบำรุงให้ชัดเจน เพื่อทางเท้าที่นำเดินสำหรับทุกคน

๖.๒.๔. รวบรวมป้ายทั้งหมดที่ยังจำเป็นต้องมีอยู่ให้อยู่บนเสาเดียว ให้เหลือเสาน้อยที่สุด

๖.๒.๕. ป้ายไหนผิดกฎหมายจะต้องรื้อออกไปทั้งหมด

๖.๒.๖. ไม่มีการต่อใบอนุญาตป้ายโฆษณาอีกต่อไป

๖.๒.๗. ปรับรูปแบบจุดทิ้งขยะให้เพียงพอต่อปริมาณการทิ้ง โดยปรับรูปแบบให้เป็นภาชนะที่มิดชิด ไม่ให้ความสกปรกแพร่กระจายลงสู่ทางเท้า

๖.๒.๘. ดำเนินการกับผู้กระทำความผิดทิ้งขยะและทิ้งไม่ลงถังเพื่อไม่ให้พฤติกรรมเหล่านี้เกิดขึ้นอีกซ้ำซาก

๖.๒.๙. ทำความสะอาดจุดทิ้งขยะและทางเท้าอย่างสม่ำเสมอเพราะทางเท้าจะเดินดีได้ต้องสะอาดด้วย

๖.๒.๑๐. ดำเนินการให้ห้องแถวริมทางเท้าแก้ไขการทิ้งน้ำ ระบายน้ำจากอาคารลงสู่ทางเท้าตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔๔ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

วัตถุประสงค์

๑. ได้เมืองที่เป็นมิตรต่อการเดิน เนื่องจากอุปสรรคบนทางเท้าลดลง

๖.๓ กรุงเทพฯ ฯ เดินได้ พัฒนาทางเดินเท้าคุณภาพ ๑,๐๐๐ กิโลเมตร

หลักการและเหตุผล

ปัญหาทางเท้าเป็นหนึ่งในปัญหาที่เรื้อรังของกรุงเทพฯ สถิติการเก็บข้อมูลของทีม “เพื่อนซี้ชาติ” ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่ทำให้ประชาชนทั่วไปสามารถร้องเรียนปัญหาที่พบในชีวิตประจำวันพบว่าระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ มีการรายงานปัญหาทางเท้าในกรุงเทพฯ มากกว่า ๑๕๐ จุด ครอบคลุมหลายมิติ ตั้งแต่ลักษณะทางกายภาพของพื้น (ขรุขระ เป็นหลุมบ่อ พื้นกระเบื้องไม่แน่น มีน้ำขัง) ปัญหาด้านความปลอดภัย (คราบอาหาร สิ่งสกปรก) ไปจนถึงด้านความปลอดภัย (ทางข้ามไม่ครบถ้วน เบลล์บล็อกไม่ต่อเนื่อง ป้ายกีดขวางทางจราจร) นอกจากนี้ทางเท้ายังไม่ได้มาตรฐานอารยสถาปัตย์ (Universal Design) ที่ต้องคำนึงถึงความกว้างทางเท้าที่ต้องเว้นระยะให้เดินอย่างสะดวก ระยะความสูงป้ายเหนือหัวจะต้องไม่ติดตั้งต่ำกว่าที่กำหนด หรือทางต่างระดับจะต้องมีทางลาด ในองศาที่กำหนดเพื่อความปลอดภัย รวมถึงกระเบื้องเดือนและกระเบื้องนำทางที่พบว่าติดตั้งไม่ถูกต้อง ความเรียบของทางเท้า อีกทั้งยังพบว่าการดำเนินการที่ผ่านมาหลายครั้งทำในจุดที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็น เช่น มีการเลือกปรับปรุงในจุดที่มีผู้สัญจรทางเท้าน้อยก่อน เป็นต้น

ดังนั้น กทม. จะพัฒนาคุณภาพทางเท้าให้ประชาชนสามารถสัญจร อย่างน้อย ๑,๐๐๐ กิโลเมตร ดังต่อไปนี้

๖.๓.๑. สร้างข้อมติ เพื่อทางเท้าคุณภาพและคงทน กำหนดแบบก่อสร้างมาตรฐานทางเท้าใหม่ พิจารณาแบบกระเบื้องให้เรียบไม่มีตักขอบ ให้มีมาตรฐานในการออกแบบ Universal Design มาตรฐานที่ดีในการก่อสร้างเพื่อทางเท้าคงทนแข็งแรง ใช้ระยะเวลาในการก่อสร้างที่กระทบต่อการเดินของประชาชนให้น้อยที่สุด ทางตัดผ่านใหม่ต้องเรียบเสมอทางเท้า และทางเท้าโล่ง สะอาดเป็นระเบียบ

๖.๓.๒. ทางเท้ามีคุณภาพ ให้ความร่มรื่น มีการดูแลต้นไม้ริมทางด้วยรถขจรประจำเขต ส่วนไม้พุ่มเตี้ยที่เบียดบังทางเดินจะพิจารณาปรับเป็นทางเท้าเพื่อขยายทางเดิน และหากพื้นที่ไหนเหมาะสมอาจพิจารณาพัฒนา Covered Walkway

๖.๓.๓. จัดลำดับความสำคัญในแต่ละเขต กำหนดแผนการพัฒนาทางเท้าและเป้าหมายสั้นกลางยาว ให้ชัดเจน ตามความสำคัญของการใช้งาน ทางเท้าที่ประชาชนมีการสัญจรสูงและพื้นที่ที่ได้รับรายงานปัญหาจากประชาชน

๖.๓.๔. รายงานความก้าวหน้าให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง และติดตาม กำหนดรอบการดูแลคุณภาพการซ่อมแซม

วัตถุประสงค์

๑. มีทางเท้าที่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ทุกมิติทั้งด้านคุณภาพ มาตรฐานการก่อสร้าง และความร่มรื่น ซึ่งการดำเนินการพัฒนาทางเท้าจะทำอย่างเป็นระบบแบบแผนและมีการรายงานผลให้ประชาชนทราบ

๗. นโยบายระบายน้ำ

๗.๑ ลดจุดเสี่ยง จุดเฝ้าระวังน้ำท่วมพื้นที่

หลักการและเหตุผล

ทบทวนศึกษา เตรียมแผนรับมือ และจัดสรรงบประมาณเร่งรัดให้ดำเนินการแก้ไขจุดเสี่ยงน้ำท่วม ๙ จุด และจุดเฝ้าระวังน้ำท่วมในถนนสายหลักกว่า ๔๘ จุด (ข้อมูลปี ๒๕๖๕) ระยะสั้นลดผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน ทั้งการขุดลอกท่อระบายน้ำ ขุดลอกคูคลอง และติดตั้งเครื่องสูบน้ำเสริมระบบระบายน้ำชั่วคราว ระหว่างปรับปรุง-ก่อสร้างระบบถาวรในระยะยาว

วัตถุประสงค์

๑. ลดผลกระทบจากน้ำท่วมซึ่งในเส้นทางการสัญจรและการดำเนินชีวิตของประชาชน ระหว่างการก่อสร้างและแก้ไขปัญหาระยะยาว

๗.๒ ขุดลอก และทำความสะอาดท่อระบายน้ำ ๓,๐๐๐ กิโลเมตร

หลักการและเหตุผล

ที่ผ่านมา กทม.มีการจัดทำโครงการทำความสะอาดหรือลอกท่อระบายน้ำโดย ๒ หน่วยงานหลัก ได้แก่ สำนักการระบายน้ำ (สนน.) ประมาณ ๓๐๐ กม. และสำนักงานเขตทั้ง ๕๐ แห่ง ประมาณ ๒,๐๐๐ กม. พบว่าหลายเส้นทางในถนนสายย่อย ตรอกซอกซอย ย่านที่อยู่อาศัยในชุมชนไม่ได้มีการดูแลรักษาและขุดลอกสม่ำเสมอ หรือขาดการขุดลอกเป็นเวลาหลายปี ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาน้ำรอระบายเป็นระยะเวลานานหลายชั่วโมง ยิ่งในเฉพาะพื้นที่ลุ่มต่ำ แอ่งกระทะ เช่น บริเวณซอยในถนนสุขุมวิท และถนนรามคำแหง เป็นต้น ดังนั้น กทม.ต้องจัดสรรงบประมาณ ให้มีความสำคัญกับการระบายน้ำในระดับเส้นเลือดฝอย และตั้งเป้าให้มีการลอกทำความสะอาดท่อระบายน้ำไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ กม.ต่อปี หรือประมาณร้อยละ ๕๐ จากระยะเส้นทางทั้งหมด (ระยะทางประมาณ ๖,๕๖๔ กม.) โดยมีเป้าหมายเพื่อการเชื่อมโยงโครงข่ายการบริหารจัดการน้ำท่วมให้มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงเส้นเลือดฝอยกับเส้นเลือดใหญ่ หรือโครงการขนาดใหญ่ของเมือง เช่น คลองสายหลัก และอุโมงค์ยักษ์ เป็นต้น

วัตถุประสงค์

๑. แก้ปัญหาน้ำท่วมและบำรุงรักษาระบบระบายน้ำในระดับเส้นเลือดฝอย (ตรอกซอกซอย)
๒. เชื่อมโยงและยกระดับประสิทธิภาพโครงข่ายการบริหารจัดการน้ำท่วมให้ทำงานได้ครบวงจร

๗.๓ เพิ่มการขุดลอกคลองรองรับฝนให้ทันฤดู

หลักการและเหตุผล

กรุงเทพฯ มีคูคลองทั้งสิ้น ๑,๙๘๔ คลอง ระยะทางกว่า ๒,๗๖๐ กม. โดยแต่ละปีมีการขุดลอกคลองประมาณร้อยละ ๑๐ ของระยะทางความยาวทั้งหมด (หรือเพียง ๒๗๐ กว่า กม.เท่านั้น) สถิติปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มีการขุดลอกคูคลองจำนวน ๑๓๒ คลอง (แบ่งเป็นสำนักงานเขตทั้ง ๕๐ แห่ง รับผิดชอบ ๑๑๗ คลอง ๒๑๒ กม. และสำนักการระบายน้ำ (สนน.) ๑๕ คลอง ความยาว ๕๗ กม.) กทม. ต้องให้ความสำคัญและจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมในการขุดลอกคูคลองหลัก คลองสายย่อย ลำราง ลำกระโดง และกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำไหล ทั้งในส่วนของความรับผิดชอบของ สนน. และสำนักงานเขตทั้ง ๕๐ แห่ง

การเสริมประสิทธิภาพโครงข่ายระบบระบายน้ำใน ๑๐ คลองสายหลัก ด้วยวิธีการ

๗.๓.๑ ดูแลรักษา กำจัดวัชพืช ผักตบหรือสิ่งกีดขวางเพื่อเปิดทางน้ำไหล

๗.๓.๒ กดระดับขุดลอกคลองอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้กรุงเทพฯ มีพื้นที่รับน้ำตามธรรมชาติมากยิ่งขึ้น ข้อมูลจากการคำนวณพื้นที่ตัวอย่าง พบว่า หากมีการขุดลอกกตความลึกคาดคลองอย่างน้อยที่ระดับ -๓.๕ เมตร ในคลองสายหลักที่ปัจจุบันมีการปรับปรุงเชื่อมริมคลองให้แข็งแรงแล้ว และบางจุดอยู่ระหว่างแผนการก่อสร้าง กรุงเทพฯ จะมีพื้นที่แก้มลิงรับน้ำฝนในเมืองขนาดความจุเพิ่มขึ้นทันทีมากกว่า ๖.๖ ล้าน ลบ.ม. ส่วนระบบคลองสายรองต้องมีความลึกระดับ ๑.๕ เมตร และลำกระโดงความลึกอย่างต่ำ ๑ เมตรเป็นอย่างน้อย เพื่อเชื่อมโยงการบริหารจัดการน้ำฝนระหว่างเส้นเลือดฝอยอย่างท่อระบายน้ำ และส่งน้ำสู่ระบบหลักอย่างคลองสายหลักและอุโมงค์ยักษ์

วัตถุประสงค์

๑. คลองสายหลักและคลองเส้นเลือดฝอย (คลองสายรอง ลำกระโดง ลำราง) ที่กระจายตัวอยู่ทั้ง ๕๐ เขต ได้รับการดูแลรักษาที่ดี
๒. ระบบโครงข่ายการระบายน้ำของเมืองและทั้ง ๕๐ เขต มีสภาพสมบูรณ์ใช้งานได้จริง ไม่มีสิ่งกีดขวาง
๓. มีพื้นที่รับน้ำธรรมชาติปริมาณมากขึ้น จากการดูแลรักษา เปิดทางน้ำไหล และขุดลอกอย่างจริงจัง

๘. นโยบายหาบเร่แผงลอย

๘.๑ สร้างการมีส่วนร่วมของผู้ค้าแผงลอย ภาคประชาชน และเอกชนในพื้นที่ช่วยดูแลพื้นที่การค้า

หลักการ และเหตุผล

ในปัจจุบันแม้จะมีความพยายามให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยการกำหนดให้มีตัวแทนของประชาชนในคณะกรรมการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยระดับเขต แต่สัดส่วนของคณะกรรมการชุดปัจจุบันยังมีองค์ประกอบของข้าราชการมากกว่าภาคประชาชนจึงอาจทำให้การดำเนินการต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของคนในพื้นที่ นอกจากนี้การกำหนดลักษณะของร้านค้าที่ขาดความร่วมมือของคนในพื้นที่อาจส่งผลให้ลักษณะของร้านค้าไม่เข้ากับอัตลักษณ์และวัฒนธรรมในพื้นที่ได้ ดังนั้น กทม. จะพัฒนาการมีส่วนร่วมของของภาคประชาชนทั้งผู้ค้าและประชาชนในพื้นที่ ดังนี้

๘.๑.๑. พิจารณาปรับเพิ่มสัดส่วนคณะกรรมการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยระดับเขต ในส่วนผู้แทนการค้าและภาคประชาชน ได้แก่ ตัวแทนผู้ค้าหาบเร่แผงลอย ตัวแทนประชาชนในพื้นที่ และตัวแทนผู้ประกอบการในพื้นที่ เพื่อให้แต่ละพื้นที่มีอิสระในการกำหนดลักษณะของแผงค้า หรือจำนวนแผงค้าที่เหมาะสม และเป็นระเบียบเรียบร้อยสำหรับย่าน

๘.๑.๒. เพิ่มการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ผ่านการประยุกต์ใช้เครื่องมือเทคโนโลยีออนไลน์ต่างๆ เพื่อให้การบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในย่านนั้นๆ

๘.๑.๓. เพิ่มการเผยแพร่ข้อมูลพื้นที่การค้าให้โปร่งใสตั้งแต่วิธีการกำหนดลักษณะของพื้นที่ค้า ไปจนถึงจำนวนและประเภทการค้าในพื้นที่

๘.๑.๔. ร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาลักษณะร้านค้า เช่น ลักษณะสีของร้าน รม ให้สอดคล้องกับที่คณะกรรมการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยระดับเขตกำหนด

โดยคณะกรรมการชุดนี้จะเป็นกำลังสำคัญในการกำหนดหลักการที่เหมาะสมสำหรับการทำการค้าในแต่ละพื้นที่ เช่น ขนาดของทางเท้าที่เหมาะสม (แต่ต้องไม่น้อยกว่าหลักการตามมาตรฐานอารยสถาปัตย์ (universal design)) รูปแบบของการค้าและจำนวนแผงค้า หลักเกณฑ์ในการเข้าร่วม (แต่ต้องมีความเป็นธรรมให้กับทุกคนในพื้นที่)

วัตถุประสงค์

๑. ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบของการทำพื้นที่การค้าขายหาบเร่ในเขตที่อยู่อาศัยและใช้ชีวิต
๒. ได้หาบเร่แผงลอยที่สวยงามสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่

๘.๒ ขึ้นทะเบียนผู้ค้าแผงลอย พร้อมติดตามการดำเนินการ

หลักการและเหตุผล

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการหาบเร่แผงลอยและการควบคุมคุณภาพของสินค้าและบริการ เป็นหนึ่งในมิติที่ประชาชนให้ความสำคัญเกี่ยวกับหาบเร่แผงลอย (อ้างอิงจากกิจกรรม “ซัชชาติชวนคิด”) ที่สอบถามความคิดเห็นประชาชนเกี่ยวกับมุมมองที่มีต่อหาบเร่แผงลอย ดังนั้น กทม. จะทำการขึ้นทะเบียนหาบเร่แผงลอยในพื้นที่ทั้งหมด โดยเก็บข้อมูล เช่น

๘.๒.๑ พิกัดจุดขาย สำหรับการติดตามและดูแลให้ผู้ค้าประกอบกิจการภายในพื้นที่ที่กำหนดไว้

๘.๒.๒ ข้อมูลผู้ค้าและผู้ช่วยการค้า สำหรับการดูแลอบรมผู้ค้าเพิ่มศักยภาพในการขาย (เช่น การอบรมแนวทางการรักษาความสะอาดของพื้นที่ สุขอนามัยอาหาร) และการป้องกันการสวมสิทธิของผู้ค้าที่ไม่ได้รับอนุญาต

๘.๒.๓ ข้อมูลรายละเอียดสินค้าและบริการที่ทำการจำหน่าย สำหรับการเก็บสถิติและข้อมูลของกทม. เพื่อนำมาพัฒนาโครงการเพื่อส่งเสริมช่องทางการจัดจำหน่ายและลดต้นทุนให้กับผู้ค้า

๘.๒.๔ ข้อมูลการร้องเรียนจากประชาชนและปัญหาจากการลงพื้นที่สุ่มตรวจคุณภาพการให้บริการของหาบเร่แผงลอย สำหรับการประเมินการตอบใบอนุญาตการทำการค้าในพื้นที่

วัตถุประสงค์

๑. ได้เมืองที่มีแหล่งสินค้าและอาหารแผงลอยที่ได้รับการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๘.๓ เตรียมโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมรองรับพื้นที่การค้าหาบเร่แผงลอย

หลักการและเหตุผล

ปัญหาด้านความสะอาดของทางเท้าเป็นหนึ่งในประเด็นที่ประชาชนให้ความสำคัญ และเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในบางพื้นที่ ดังนั้น กทม. จะพัฒนาโครงสร้างพื้นที่จำเป็นโดยเฉพาะด้านความสะอาด ได้แก่ การจัดตั้งจุดทิ้งและจุดแยกขยะรวม บ่อดักไขมัน (รูปแบบสามารถเป็นรถเข็นที่มีบ่อดักไขมันและจุดทิ้งขยะได้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการเคลื่อนย้ายและจัดเก็บสำหรับบางพื้นที่) พร้อมกับกำหนดแนวทางในการทำความสะอาดพื้นที่ร่วมกันระหว่าง กทม. และผู้ประกอบการในพื้นที่ โดย กทม. และกลุ่มผู้ค้าจะเป็นกำลังหลักในการช่วย กันดูแลพื้นที่สาธารณะให้สะอาดอยู่เสมอ

วัตถุประสงค์

๑. พื้นที่การค้าหาบเร่แผงลอยที่มีการจัดการด้านความสะอาดอย่างเป็นระบบ

๘.๔ หาพื้นที่ของเอกชน หรือหน่วยงานราชการที่สามารถจัดเป็นพื้นที่ขายของสำหรับหาบเร่ หรือ ศูนย์อาหาร (hawker center)

หลักการ และเหตุผล

ปัญหาหาบเร่แผงลอยกีดขวางทางสัญจรในพื้นที่สาธารณะเป็นอีกหนึ่งประเด็นปัญหาของหาบเร่แผงลอยที่พบในหลายพื้นที่ ดังนั้น กทม. จะเป็นตัวกลางในการร่วมมือกับรัฐและเอกชนในการจัดหาพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเป็นศูนย์อาหาร (hawker) เน้นจุดที่มีความต้องการของผู้บริโภค ใกล้กับย่านการค้าเดิม ที่ให้ผู้เช่าเดิมสามารถเช่าได้ในราคาประหยัด สำหรับผู้ค้าแผงลอยที่สนใจ พร้อมกับการบริหารจัดการด้านความสะอาดโดย กทม. ตั้งแต่การทำความสะอาดพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ การตรวจความสะอาดของสินค้าและอาหารที่ขาย การจัดการจุดซักล้างรวม การจัดการจุดแยกขยะและกำจัดขยะรวม

วัตถุประสงค์

๑. พื้นที่การค้าสำหรับหาบเร่ที่มีการจัดการอย่างเป็นระบบไม่กีดขวางการสัญจร

๙. นโยบายพื้นที่สาธารณะ

๙.๑ เพิ่มเวลา เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก เพิ่มการเข้าถึงสวน และพื้นที่สาธารณะ

หลักการและเหตุผล

นอกเหนือจากการเพิ่มจำนวนพื้นที่สาธารณะแล้ว การพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะต่าง ๆ ก็เป็นอีกหัวใจสำคัญที่จะทำให้ประชาชนเข้าถึงพื้นที่เหล่านี้ได้อย่างเต็มศักยภาพปัจจุบันเวลาให้บริการสวนสาธารณะหลักของ กทม.คือ ๐๕.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. ส่วนศูนย์กีฬาและศูนย์สร้างสุขทุกวัยมักเปิดให้บริการพื้นที่รอบนอกตั้งแต่ ๐๕.๐๐ น. ในขณะที่ฟิตเนสหรือกิจกรรมภายในอาคารมักเปิดตั้งแต่ ๑๐.๐๐ น. เป็นต้นไป ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกภายในพื้นที่ยังพบว่ายังมีบางประเด็นที่ยังไม่เป็นมิตรต่อประชาชนเท่าที่ควร เช่น ห้องน้ำและห้องอาบน้ำบางแห่งไม่พร้อมให้ประชาชนใช้งาน, ข้อจำกัดเรื่องการเข้าถึงพื้นที่ บางสวนมีขนส่งสาธารณะให้บริการบนถนนหลัก แต่ไม่มีรถสาธารณะเลียวยเข้าพื้นที่ ดังนั้น กทม.จะดำเนินการพัฒนา

๙.๑.๑. ปรับเวลาเปิด-ปิด โดยกระบวนการมีส่วนร่วมกับประชาชนผู้ใช้งานและผู้อยู่อาศัย โดยรอบเพื่อขยายโอกาสการใช้งานให้กับคนทุกกลุ่ม และหากมีข้อจำกัดที่ทำให้ไม่สามารถปรับเวลาได้ กทม.จะดำเนินการปรับปรุงประเด็นนั้นให้คลี่คลาย

๙.๑.๒. ปรับปรุงและเพิ่มเติมโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ห้องน้ำ ห้องอาบน้ำ ห้องแต่งตัว เครื่องออกกำลังกาย (Fitness) แสงสว่าง CCTV ตู้เก็บของ (Locker) ฯลฯ ให้มีคุณภาพ เปิดให้ประชาชนใช้งาน และให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของทุกคนในการใช้งานพื้นที่

๙.๑.๓. การจัดสรรพื้นที่ค้าขาย (hawker center) สำหรับหาบเร่แผงลอย ที่กระจายอยู่รอบสวนสาธารณะให้มีการจัดการที่ถูกต้องลักษณะ เป็นระเบียบ มีที่ซักรีด มีบ่อตกไขมัน เป็นต้น

๙.๑.๔. ออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าใช้งานพื้นที่สาธารณะ เช่น ป้ายสัญลักษณ์ต่างๆ สภาพทางเดินที่สะดวกและสามารถรองรับจำนวนของผู้คนได้มากพอ และระบบขนส่งสาธารณะพาคนจากชุมชนโดยรอบมายังพื้นที่สาธารณะ

วัตถุประสงค์

1. พื้นที่สาธารณะปรับเวลาเปิด-ปิดให้สอดคล้องกับความต้องการและการใช้งานของประชาชน
2. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานภายในพื้นที่สาธารณะให้ตอบโจทย์ประชาชน
3. พื้นที่สาธารณะเข้าถึงได้ด้วยขนส่งสาธารณะ

๑๐. นโยบายอาชญากรรม

๑๐.๑ ยกระดับคุณภาพกล้องวงจรปิด ป้องกันอาชญากรรม และอุบัติเหตุเชิงรุก

หลักการ และเหตุผล

ปัจจุบัน กทม.มีกล้องวงจรปิดกว่า ๖๐,๐๐๐ ตัว ซึ่งใช้สำหรับการติดตามตัวผู้กระทำความผิด มาลงโทษ แต่การบันทึกภาพจากตัวกล้องวงจรปิดเพียงอย่างเดียว ยังไม่สามารถทำให้ กทม. ป้องกัน และเฝ้าระวัง อาชญากรรม หรือวินาศภัยร้ายแรงได้เพียงพอ กทม.จึงจะต้อง

๑๐.๑.๑. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลภาพที่สามารถช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพ ของกล้องวงจรปิดในมิติของการป้องกันเหตุไม่คาดฝันต่าง ๆ เช่น การช่วยตรวจสอบข้อบกพร่องในสภาพแวดล้อมของ เมือง เช่น ความเปลี่ยนแปลงของแสงสว่าง ร่องรอยความชำรุดของผิวจราจรถนน หรือการวิเคราะห์ภาพเมื่อมีลักษณะ คล้ายกับการทะเลาะวิวาท การทำร้ายร่างกาย

๑๐.๑.๒. ศึกษาความเป็นไปได้ให้มีการเชื่อมต่อข้อมูลภาพและระบบกล้องวงจรปิดป้องกัน อาชญากรรมของกองบัญชาการตำรวจนครบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑๐.๑.๓. ศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้เทคโนโลยีวิเคราะห์ภาพใบหน้าแบบเรียลไทม์ใน การเฝ้าระวังเหตุอาชญากรรม บุคคลอันตรายร้ายแรง โดยเฉพาะในพื้นที่ย่านเศรษฐกิจ และย่านชุมชนที่มีความ หนาแน่นของประชากรสูง ทั้งนี้การนำเทคโนโลยีวิเคราะห์ภาพมาใช้กับกล้องวงจรปิดจะต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมถึงหลักจริยธรรมและสิทธิเสรีภาพของประชาชนเพื่อไม่ให้เป็นการละเมิด สิทธิและเสรีภาพของประชาชน

วัตถุประสงค์

๑. เพิ่มประสิทธิภาพในการคาดการณ์ ติดตาม และแก้ไขหรือระงับการเกิดเหตุอาชญากรรม

๑๐.๒ ใช้ข้อมูลอาชญากรรมกำหนดพิกัดอันตราย เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย

หลักการและเหตุผล

รวบรวมข้อมูลสถิติอาชญากรรมและข้อมูลการรายงานจุดเสี่ยงที่รวบรวมมาจากฐานข้อมูล ในแผนที่ความเสี่ยงกรุงเทพฯ เพื่อให้มีการวิเคราะห์และนำข้อมูลเหล่านั้นมาพัฒนาสภาพแวดล้อม การบริหารจัดการ ต่าง ๆ ของพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง ให้มีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น เช่น การปรับปรุงและเพิ่มแสงสว่าง กล้องวงจรปิด การจัดจุดตรวจเวรยามเทศกิจหมุนเวียน หรือประสานงานการทำงานร่วมกับตำรวจในการยกระดับความปลอดภัย เพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม สร้างเมืองที่ปลอดภัยสำหรับทุกคน

วัตถุประสงค์

๑. ลดและแก้ไขปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่ทำให้เกิดความกลัว และความเสี่ยงอาชญากรรม ได้อย่างทันท่วงที

๒. มีการสอดส่องดูแลเพิ่มเติมนอกเหนือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ